

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่งในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อระบบการส่งเสริมของหน่วยงานราชการและบริษัทเอกชน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม หรือการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกมันฝรั่ง

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม

1.1 อายุ

จากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่อายุระหว่าง 30–40 ปี ร้อยละ 18.7 และเกษตรกรผู้ปลูกส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41–50 ปี ร้อยละ 24.9 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 อายุของเกษตรกรที่ศึกษา

ช่วงอายุ (ปี)	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30	8	3.5	11	4.9	19	8.4
30-40	42	18.7	18	8.0	60	26.7
41-50	10	0.4	56	24.9	66	29.3
มากกว่า 50	30	13.4	50	22.2	80	35.6
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

อายุต่ำสุด 20 ปี

อายุเฉลี่ย 44.04 ปี

อายุสูงสุด 65 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.32

1.2 ระดับการศึกษา

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนร้อยละ 20.4 และเกษตรกรที่เลิกปลูกมันฝรั่งมีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนร้อยละ 44.0 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ผู้กำลังปลูก		ผู้เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	2	0.9	3	1.3	5	2.2
ประถมศึกษาปีที่ 4	42	18.7	99	44.0	141	62.7
สูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	46	20.4	33	14.7	79	35.1
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

1.3 สถานภาพสมรส

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งและกลุ่มผู้เลิกปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีสถานภาพแต่งงานร้อยละ 38.3 และร้อยละ 57.3 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 สถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	4	1.7	6	2.7	10	4.4
แต่งงาน	86	38.3	129	57.3	215	95.6
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

1.4 หน่วยงานที่เกษตรกรร่วมปลูกมันฝรั่งตอนเริ่มแรก

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งและกลุ่มผู้เลิกปลูกส่วนใหญ่ร่วมปลูกมันฝรั่งครั้งแรกกับบริษัทเอกชนร้อยละ 34.7 และร้อยละ 42.6 ซึ่งบริษัทเอกชน ได้แก่ ฟริโตเลย์ สยามสเน็ก และร้อยละ 22.7 ร่วมปลูกมันฝรั่งกับหน่วยงานราชการ ได้แก่ สหกรณ์กลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 หน่วยงานที่เกษตรกรร่วมปลูกมันฝรั่งตอนเริ่มแรก

หน่วยงาน	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงานราชการ	12	5.3	39	17.4	51	22.7
หน่วยงานเอกชน	78	34.7	96	42.6	174	77.3
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

1.5 บุคคลผู้แนะนำให้ปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้แนะนำให้เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่ให้ปลูกมันฝรั่งคือเพื่อนบ้าน ร้อยละ 24.0 และผู้แนะนำให้เกษตรกรกลุ่มผู้เลิกปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่คือ หัวหน้ากลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 31.1 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 บุคคลผู้แนะนำให้ปลูกมันฝรั่ง

ผู้แนะนำ	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อนบ้าน	54	24.0	28	12.4	82	36.4
หัวหน้ากลุ่มเกษตรกร	6	2.7	70	31.1	76	33.8
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	22	9.7	26	11.6	48	21.3
เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ	8	3.6	11	4.9	19	8.5
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

1.6 ประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่ง 1-5 ปี ร้อยละ 16.4 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่งมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 38.2 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่ง

ประสบการณ์ (ปี)	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-5	20	8.9	26	11.6	46	20.5
6-10	37	16.4	23	10.2	60	26.6
มากกว่า 10	33	14.7	86	38.2	119	52.9
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

ประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่งสูงสุด 20 ปี

ประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่งต่ำสุด 1 ปี

ประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่งเฉลี่ย 5.85 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.47

1.7 การปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เคยปลูกแต่ขณะนี้เลิกปลูกแล้วร้อยละ 60 และ ร้อยละ 40.0 ปัจจุบันกำลังปลูกอยู่ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การปลูกมันฝรั่ง

การปลูกมันฝรั่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคยปลูกแต่ขณะนี้เลิกจากการรวมกลุ่มหรือเป็นสมาชิกกลุ่ม	135	60.0
ปัจจุบันกำลังปลูกอยู่และมีการรวมกลุ่ม	90	40.0
รวม	225	100

1.8 พื้นที่ถือครอง

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 1-5 ไร่ ร้อยละ 21.8 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกมีพื้นที่ถือครองระหว่าง 1-5 ไร่ เช่นกัน ร้อยละ 34.7 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่ถือครอง

พื้นที่ถือครอง (ไร่)	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-5	49	21.8	78	34.7	127	56.5
6-10	30	13.3	50	22.2	80	35.5
มากกว่า 10	11	4.9	7	3.1	18	8.0
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

พื้นที่ถือครองสูงสุด 20 ไร่
พื้นที่ถือครองต่ำสุด 1 ไร่

พื้นที่ถือครองโดยเฉลี่ย 5.85 ไร่
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.47

1.9 ขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 5-6 ไร่ ร้อยละ 26.7 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 3-4 ไร่ ร้อยละ 44.3 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง

ขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง (ไร่)	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2	4	1.9	21	9.3	25	11.2
3-4	22	9.9	100	44.3	122	54.2
5-6	60	26.7	11	4.9	71	31.6
มากกว่า 6	4	1.7	3	1.3	7	3.0
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

พื้นที่ปลูกมันฝรั่งสูงสุด 12 ไร่

พื้นที่ปลูกมันฝรั่งต่ำสุด 1 ไร่

พื้นที่ปลูกมันฝรั่งโดยเฉลี่ย 4.18 ไร่

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.26

1.10 จำนวนพื้นที่อยู่อาศัย

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีพื้นที่อยู่อาศัยระหว่าง 1-2 ไร่ ร้อยละ 28.9 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกมีพื้นที่อยู่อาศัย 1-2 ไร่ ร้อยละ 48.9 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนพื้นที่อยู่อาศัย

พื้นที่อยู่อาศัย (ไร่)	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1	-	-	3	1.3	3	1.3
1-2	65	28.9	110	48.9	175	77.8
3-4	19	8.4	23	9.4	40	17.8
มากกว่า 4	6	2.7	1	0.4	7	3.1
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

พื้นที่อยู่อาศัยสูงสุด 12 ไร่

พื้นที่อยู่อาศัยต่ำสุด 0.25 ไร่

พื้นที่อยู่อาศัยโดยเฉลี่ย 1.20 ไร่

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.50

1.11 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน ร้อยละ 16.5 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเท่ากับ 3-4 คน ร้อยละ 39.1 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิก (คน)	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2	24	10.7	26	11.5	50	22.2
3-4	37	16.5	88	39.1	125	55.6
5-6	16	7.0	14	6.3	30	13.3
มากกว่า 6	13	5.8	7	3.1	20	8.9
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 7 คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 3.72

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.72

1.12 จำนวนแรงงานในครัวเรือน

จากการวิเคราะห์พบว่า จำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน ร้อยละ 35.1 และร้อยละ 48.4 ที่เกษตรกรผู้เลิกปลูกมันฝรั่งมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนแรงงานในครัวเรือน

จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2	79	35.1	109	48.4	188	83.6
มากกว่า 2	11	4.9	26	11.6	37	16.4
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

จำนวนแรงงานในครัวเรือนสูงสุด 5 คน

จำนวนแรงงานในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 2.14

จำนวนแรงงานในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77

1.13 รายได้ทั้งหมดรวมทั้งรายได้จากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 (ยังไม่หักค่าใช้จ่าย)

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีรายได้รวมระหว่าง 40,001-60,000 บาท ร้อยละ 19.2 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกส่วนใหญ่มีรายได้รวมมากกว่า 60,000 บาท ร้อยละ 48.0 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 รายได้ทั้งหมดรวมทั้งรายได้จากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 (ยังไม่หักค่าใช้จ่าย)

รายได้รวม (บาท)	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 20,000	1	0.4	4	1.8	5	2.2
20,000-40,000	4	1.8	8	3.5	12	5.3
40,001-60,000	42	18.6	15	6.7	57	25.3
มากกว่า 60,000	43	19.2	108	48.0	151	67.2
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

รายได้ทั้งหมดรวมทั้งรายได้จากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 สูงสุด 450,000 บาท

รายได้ทั้งหมดรวมทั้งรายได้จากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 ต่ำสุด 12,000 บาท

รายได้ทั้งหมดรวมทั้งรายได้จากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 โดยเฉลี่ย 111,961.42 บาท

1.14 รายได้จากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 (ยังไม่หักค่าใช้จ่าย)

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีรายได้จากการปลูกมันฝรั่งมากกว่า 60,000 บาท ร้อยละ 20.0 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกส่วนใหญ่มีรายได้จากการปลูกมันฝรั่งมากกว่า 60,000 บาท ร้อยละ 38.7 (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 รายได้เฉพาะจากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 (ยังไม่หักค่าใช้จ่าย)

รายได้จากการมันฝรั่ง (บาท)	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 20,000	1	0.4	4	1.8	5	2.2
20,000-40,000	4	1.8	8	3.5	12	5.3
40,001-60,000	42	18.6	15	6.7	57	25.3
มากกว่า 60,000	43	19.2	108	48.0	151	67.2
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

รายได้จากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 สูงสุด 400,000 บาท

รายได้จากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 ต่ำสุด 0 บาท

รายได้จากการปลูกมันฝรั่ง ปี 2544 โดยเฉลี่ย 60,895.52 บาท

1.15 การถือครองที่ดิน

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่มีที่ดินเป็นของตนเองบางส่วนและเช่าบางส่วน ร้อยละ 26.2 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกร้อยละ 28.0 มีที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละ 37.8 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การถือครองที่ดิน

การถือครองที่ดิน	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นของตัวเองทั้งหมด	22	9.8	63	28.0	85	37.8
เป็นของตัวเองบางส่วนและ เช่าบางส่วน	59	26.2	49	21.8	108	48.0
เช่าทั้งหมด	9	4.0	23	10.2	30	14.2
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

1.16 การเช่าที่ดิน

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่ไม่ได้เช่าที่ดินทำกิน ร้อยละ 27.5 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกส่วนใหญ่เช่าที่ดินของญาติร้อยละ 24.4 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 การเช่าที่ดิน

การเช่าที่ดิน	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เช่า	62	27.5	20	8.9	82	36.4
ญาติ	2	0.9	55	24.4	57	25.3
เพื่อนบ้าน	10	4.4	47	20.9	57	25.3
นายทุน	16	7.2	13	5.8	29	12.9
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

1.17 เอกสารสิทธิ์ที่ดิน

จากการวิเคราะห์พบว่า ที่ดินของเกษตรกรมีเอกสารสิทธิ์ทุกคน

1.18 ตำแหน่งทางสังคม

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งและผู้เลิกปลูกส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางสังคมร้อยละ 38.2 และร้อยละ 50.7 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ตำแหน่งทางสังคม

ตำแหน่งทางสังคม	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	86	38.2	114	50.7	200	88.9
ไม่มี	4	1.8	21	9.3	25	11.1
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

หมายเหตุ ตำแหน่งทางสังคมได้แก่ สมาชิกกลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่ง สมาชิกกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ สมาชิก ธกส. สมาชิกกลุ่มฌาปนกิจหมู่บ้าน สมาชิกกลุ่มแม่บ้าน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อระบบการส่งเสริมของหน่วยงานราชการและบริษัทเอกชน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นร่วมกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยมีการกำหนดค่าคะแนนตามระดับความถี่ของความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งดังนี้

เห็นด้วย = 2

ไม่แน่ใจ = 1

ไม่เห็นด้วย = 0

จากนั้นนำข้อมูลที่ผู้ให้ข้อมูลระบุมาคำนวณน้ำหนักค่าเฉลี่ยในแต่ละประเด็น โดยมีเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับความถี่ความคิดเห็น
1.35 – 2.00	เห็นด้วยมาก
0.68 – 1.34	เห็นด้วยปานกลาง
0.00 – 0.67	เห็นด้วยน้อย

2.1 ความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาครัฐ

จากการวิเคราะห์พบว่า ความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาครัฐอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.82) โดยพิจารณาแยกเป็นประเด็นต่างๆพบว่า

- บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมต่อการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งมีบทบาทมาก เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 40.0 เห็นด้วย และร้อยละ 4.0 ไม่แน่ใจ
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีพอเพียงต่อสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 64.4 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 24.5 เห็นด้วย และร้อยละ 11.1 ไม่แน่ใจ
- การจ่ายเงินค่าผลผลิต มีความพอใจในราคาประกันการรับซื้อผลผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 79.1 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 13.8 เห็นด้วย และร้อยละ 7.1 ไม่แน่ใจ
- การจ่ายเงินค่าผลผลิต ระยะเวลาในการจ่ายเงินค่าผลผลิตเป็นที่พอใจ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 39.6 เห็นด้วย และร้อยละ 4.4 ไม่แน่ใจ
- การจ่ายเงินค่าผลผลิต ผลตอบแทนจากการรับการส่งเสริมปลูกมันฝรั่งคุ้มทุน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 70.7 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 21.3 เห็นด้วย และร้อยละ 8.0 ไม่แน่ใจ

- ดัชนีในการปลูกมันฝรั่งมีต้นทุนสูง เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 88.9 เห็นด้วย ร้อยละ 9.3 ไม่เห็นด้วย และร้อยละ 1.8 ไม่แน่ใจ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ระดับความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาครัฐ

ทิศทางการส่งเสริม	ความคิดเห็นต่อการส่งเสริม			x	SD	แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย			
1. บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมต่อการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งมีบทบาทมาก	90 (40.0)	9 (4.0)	126 (56.0)	0.84	0.97	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีพอเพียงต่อสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง	55 (24.5)	25 (11.1)	145 (64.4)	0.6	0.86	น้อย
3. การจ่ายเงินค่าผลผลิต						
- ท่านมีความพอใจในราคาประกันการรับซื้อผลผลิต	31 (13.8)	16 (7.1)	178 (79.1)	0.35	0.71	น้อย
- ระยะเวลาในการจ่ายเงินค่าผลผลิตเป็นที่พอใจ	89 (39.6)	190 (4.4)	126 (56.0)	0.84	0.97	ปานกลาง
- ท่านคิดว่าผลตอบแทนจากการรับการส่งเสริมปลูกมันฝรั่งคุ้มทุน	48 (21.3)	18 (8.0)	159 (70.7)	0.51	0.82	น้อย
4. ท่านคิดว่าต้นทุนในการปลูกมันฝรั่งมีต้นทุนสูง	200 (88.9)	4 (1.8)	21 (9.3)	1.80	0.59	มาก
ค่าเฉลี่ย				0.82	0.82	ปานกลาง

All rights reserved

2.2 ความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาคเอกชน

จากการวิเคราะห์พบว่า ความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาคเอกชนอยู่ในระดับ ปานกลาง(มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.06) โดยพิจารณาแยกเป็นประเด็นต่างๆพบว่า

- บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมต่อการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งมีบทบาทมาก เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 69.3 เห็นด้วย ร้อยละ 26.3 ไม่เห็นด้วยและร้อยละ 4.4 ไม่แน่ใจ
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีพอเพียงต่อสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 47.5 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 38.7 เห็นด้วย และร้อยละ 13.8 ไม่แน่ใจ
- การจ่ายเงินค่าผลผลิต มีความพอใจในราคาประกันการรับซื้อผลผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 72.4 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 17.8 เห็นด้วย และร้อยละ 9.8 ไม่แน่ใจ
- การจ่ายเงินค่าผลผลิต ระยะเวลาในการจ่ายเงินค่าผลผลิตเป็นที่พอใจ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 49.8 เห็นด้วย ร้อยละ 44.4 ไม่เห็นด้วย และร้อยละ 5.8 ไม่แน่ใจ
- การจ่ายเงินค่าผลผลิต ผลตอบแทนจากการรับการส่งเสริมปลูกมันฝรั่งคุ้มทุน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 55.1 เห็นด้วย ร้อยละ 34.2 ไม่เห็นด้วย และร้อยละ 10.7 ไม่แน่ใจ
- ต้นทุนในการปลูกมันฝรั่งมีต้นทุนสูง เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 85.3 เห็นด้วย ร้อยละ 13.8 ไม่เห็นด้วย และร้อยละ 0.8 ไม่แน่ใจ

(ตาราง 19)

ตารางที่ 19 ระดับความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาคเอกชน

ทิศทางการส่งเสริม	ความคิดเห็นต่อการส่งเสริม			x	SD	แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ			
1. บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมต่อการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งมีบทบาทมาก	156 (69.3)	10 (4.4)	59 (26.3)	1.43	0.88	มาก
2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีพอเพียงต่อสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง	87 (38.7)	31 (13.8)	107 (47.5)	0.91	0.93	ปานกลาง
3. การจ่ายเงินค่าผลผลิต						
- ท่านมีความพอใจในราคาประกันการรับซื้อผลผลิต	40 (17.8)	22 (9.8)	163 (72.4)	0.45	0.78	น้อย
- ระยะเวลาในการจ่ายเงินค่าผลผลิตเป็นที่พอใจ	112 (49.8)	13 (5.8)	100 (44.4)	1.05	0.97	ปานกลาง
- ท่านคิดว่าผลตอบแทนจากการรับการส่งเสริมปลูกมันฝรั่งคุ้มทุน	77 (34.2)	24 (10.7)	124 (55.1)	0.79	0.92	ปานกลาง
4. ท่านคิดว่าต้นทุนในการปลูกมันฝรั่งมีต้นทุนสูง	192 (85.3)	2 (0.9)	31 (13.8)	1.72	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ย				1.06	0.86	ปานกลาง

2.3 รูปแบบการส่งเสริมภาครัฐและเอกชน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการส่งเสริมภาครัฐและเอกชนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยมีการกำหนดค่าคะแนนตามระดับความถี่ของรูปแบบการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งดังนี้

มี	=	1
ไม่มี	=	0

จากการวิเคราะห์พบว่า รูปแบบการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาครัฐบาล โดยพิจารณาแยกเป็นประเด็นต่างๆพบว่า

- การส่งเสริมแบบส่งเสริมโดยตรง ส่วนใหญ่ร้อยละ 76.9 ไม่มี และร้อยละ 23.1 มี
- การส่งเสริมแบบผ่านกลุ่มเกษตรกร ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.4 ไม่มี และร้อยละ 43.6 มี
- การส่งเสริมแบบผ่านตัวแทน ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.9 ไม่มี และร้อยละ 35.1 มี
- การสนับสนุนปัจจัยการผลิต หัวพันธุ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.2 ไม่มี และร้อยละ 37.8 มี
- การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ปุ๋ยเคมี ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.4 ไม่มี และร้อยละ 35.6 มี
- การสนับสนุนปัจจัยการผลิต สารป้องกันกำจัดโรคและแมลง ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.0 ไม่มี และร้อยละ 36.0 มี
- เจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปลูกมันฝรั่ง ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.6 ไม่มี และร้อยละ 44.4 มี

จากการวิเคราะห์พบว่า รูปแบบการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาคเอกชน โดยพิจารณาแยกเป็นประเด็นต่างๆพบว่า

- การส่งเสริมแบบส่งเสริมโดยตรง ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.3 มี และร้อยละ 34.7 ไม่มี
- การส่งเสริมแบบผ่านกลุ่มเกษตรกร ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.9 มี และร้อยละ 27.1 ไม่มี
- การส่งเสริมแบบผ่านตัวแทน ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.2 มี และร้อยละ 9.8 ไม่มี
- การสนับสนุนปัจจัยการผลิต หัวพันธุ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.9 มี และร้อยละ 19.1 ไม่มี
- การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ปุ๋ยเคมี ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.0 มี และร้อยละ 20.0 มี
- การสนับสนุนปัจจัยการผลิต สารป้องกันกำจัดโรคและแมลง ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.0 ไม่มี และร้อยละ 36.0 มี
- เจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปลูกมันฝรั่ง ส่วนใหญ่ร้อยละ 88.3 มี และร้อยละ 11.7 ไม่มี

(ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 รูปแบบการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งของภาครัฐและภาคเอกชน

รูปแบบการส่งเสริม	ภาครัฐ		ภาคเอกชน	
	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	มี (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)
1. การส่งเสริม แบบส่งเสริม โดยตรง	52 (23.1)	173 (76.9)	147 (65.3)	78 (34.7)
2. การส่งเสริมแบบผ่านกลุ่มเกษตรกร	98 (43.6)	127 (56.4)	164 (72.9)	61 (27.1)
3. การส่งเสริมแบบผ่านตัวแทน	79 (35.1)	146 (64.9)	203 (90.2)	22 (9.8)
4. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต				
- หัวพันธุ์	85 (37.8)	140 (62.2)	182 (80.9)	43 (19.1)
- ปุ๋ยเคมี	80 (35.6)	145 (64.4)	180 (80.0)	45 (20.0)
- สารป้องกันกำจัดโรคและแมลง	81 (36.0)	144 (64.0)	184 (64.0)	41 (36.0)
5. เจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปลูกมันฝรั่ง	100 (44.4)	125 (55.6)	199 (88.3)	26 (11.7)

2.4 แผนการปลูกมันฝรั่งในปีถัดไป

จากการวิเคราะห์พบว่า ในปีถัดไปเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่ไม่ปลูกมันฝรั่งกับภาครัฐร้อยละ 28.3 และร้อยละ 60.0 คือเกษตรกรผู้ไม่ปลูกมันฝรั่ง (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แผนการปลูกมันฝรั่งในปีถัดไปกับภาครัฐ

แผนการปลูกมันฝรั่งในปีถัดไป	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่ไม่ปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปลูก	13	5.8	-	-	13	5.8
ไม่ปลูก	66	29.3	135	60.0	201	89.3
ไม่แน่ใจ	11	4.9	-	-	11	4.9
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

จากการวิเคราะห์พบว่า ในปีถัดไปเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่ปลูกมันฝรั่งกับภาคเอกชนร้อยละ 21.3 และร้อยละ 67.7 คือผู้ไม่ปลูกมันฝรั่ง (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 แผนการปลูกมันฝรั่งในปีถัดไปกับภาคเอกชน

แผนการปลูกมันฝรั่งในปีถัดไป	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่ไม่ปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปลูก	48	21.3	-	-	13	21.3
ไม่ปลูก	17	7.7	135	60.0	201	67.7
ไม่แน่ใจ	25	11.0	-	-	11	11.0
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

2.5 เหตุผลในการปลูกมันฝรั่ง ไม่ปลูกมันฝรั่ง และไม่แน่ใจว่าจะปลูกมันฝรั่งอีกหรือไม่ในปีถัดไป

ตารางที่ 23 เหตุผลในการปลูกมันฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

สาเหตุการปลูกมันฝรั่ง	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
1. ไม่รู้จะปลูกอะไร	48	21.3	1
2. เป็นพืชที่คนปลูกมานาน มีความชำนาญมากกว่าการทำการเกษตรอย่างอื่น	32	14.2	3
3. สร้างรายได้ให้กับครอบครัว	37	16.4	2
4. มีตลาดรับซื้อผลผลิตและอยู่ใกล้พื้นที่ปลูก	16	7.1	5
5. ขยายราคาดี	26	11.6	4

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 24 เหตุผลในการเลิกปลูกมันฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

สาเหตุการปลูกมันฝรั่ง	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
1. ขาดแคลนแรงงาน	36	16.0	6
2. อายุมากขึ้น	72	32.0	4
3. ต้นทุนสูง ไม่มีเงินทุน	84	37.3	3
4. ราคาต่ำ ขายไม่ได้กำไร	132	58.7	2
5. ประสบปัญหาโรคและแมลง	144	64.0	1
6. พื้นที่ถูกน้ำท่วมขังทำให้ผลผลิตเน่าเสียหาย	65	28.9	5

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 25 เหตุผลของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่งที่คิดว่าไม่แน่ใจว่าปีถัดไปจะปลูกมันฝรั่งหรือไม่

สาเหตุการปลูกมันฝรั่ง	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
1. รอดูผลผลิตในปีนี้ก่อนว่าราคาดีหรือไม่	22	9.8	1
2. ต้องดูทุนในปีนีว่ามีหรือไม่ถ้ามีก็จะปลูกต่อ	8	3.6	2
3. ถ้ามีพืชชนิดอื่นที่ราคาดีสามารถปลูกแทนได้ ก็จะเลิกปลูก ถ้าไม่มีก็ปลูกต่อไป	5	2.2	3

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

2.6 ปัจจัยด้านการจัดการกลุ่ม

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดตั้งกลุ่มเพื่อรับการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งมีผลดี ร้อยละ 31.6 และเกษตรกรผู้เลิกปลูกส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดตั้งกลุ่มเพื่อรับการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งมีผลดีเช่นเดียวกัน ร้อยละ 51.1 (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 การจัดตั้งกลุ่มเพื่อรับการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่ง

	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่เลิกปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดกลุ่มเพื่อรับการส่งเสริมการ ปลูกมันฝรั่ง						
มี	71	31.6	115	51.1	186	82.7
ไม่มี	19	8.4	20	8.9	39	17.3
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่า การตั้งกลุ่มเมื่อเทียบกับการปลูกเอง โดยไม่มีกลุ่มแตกต่างกันร้อยละ 100

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งส่วนใหญ่เห็นว่า ตัวแทนกลุ่มมีบทบาทต่อการปลูกมันฝรั่งมาก ร้อยละ 30.7 และเกษตรกรผู้ไม่ปลูกร้อยละ 30.2 เห็นว่าตัวแทนกลุ่มมีบทบาทต่อการปลูกมันฝรั่งน้อย (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 บทบาทของตัวแทนกลุ่มต่อการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่ง

บทบาทของตัวแทนกลุ่ม	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่ไม่ปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	69	30.7	67	29.8	136	60.5
มาก	21	9.3	68	30.2	89	39.5
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งร้อยละ 24.5 เห็นว่าตัวแทนกลุ่มมีความสามารถในการจัดการกลุ่ม และเกษตรกรผู้ไม่ปลูกมันฝรั่ง ร้อยละ 44.4 เห็นว่าตัวแทนกลุ่มมีความสามารถในการจัดการกลุ่มเช่นกัน (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 ความสามารถในการจัดการกลุ่มของตัวแทนกลุ่ม

ความสามารถในการจัดการกลุ่ม	ผู้ที่กำลังปลูก		ผู้ที่ไม่ปลูก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	55	24.5	100	44.4	155	68.9
ไม่มี	30	13.3	25	11.1	55	24.4
ไม่แน่ใจ	5	2.2	10	4.5	15	6.7
รวม	90	40.0	135	60.0	225	100.0

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม เพื่อการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences/SPSS PC⁺) โดยใช้ค่าทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) ในการวิเคราะห์

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรมีอายุมากกว่า 40 ปี จำนวนร้อยละ 17.8 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 47.1 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี จำนวนร้อยละ 22.2 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 12.9 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 5.735 ซึ่งมีค่ามากกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า อายุของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ อายุของเกษตรกรที่ต่างกันจะมีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าอายุของเกษตรกรที่มากกว่า 40 ปี จะเลิกปลูกมันฝรั่งมากกว่าเกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

อายุ (ปี)	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40	50 (22.2)	29 (12.9)	79 (35.1)
มากกว่า 40	40 (17.8)	106 (47.1)	146 (64.9)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 5.735$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนร้อยละ 19.6 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 45.3 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนร้อยละ 20.4 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 14.7 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 18.814 ซึ่งมีค่ามากกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 แสดงว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ ระดับการศึกษาของเกษตรกรที่ต่างกันจะมีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 นั้นจะเลิกปลูกมันฝรั่งมากกว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

ระดับการศึกษา	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
ต่ำกว่าหรือเทียบเท่าประถม ศึกษาปีที่ 4	44 (19.6)	102 (45.3)	146 (64.9)
สูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	46 (20.4)	33 (14.7)	79 (35.1)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{\text{(คำนวณ)}} = 18.814$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{\text{(ตาราง)}} = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่งกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่มีประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่ง 1-5 ปี จำนวนร้อยละ 8.9 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 11.6 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่ง 6-10 ปี จำนวนร้อยละ 16.4 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 10.2 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง สำหรับเกษตรกรที่มีประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่งมากกว่า 10 ปี จำนวนร้อยละ 14.7 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 38.2 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่งกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 13.634 ซึ่งมีค่ามากกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 แสดงว่า ประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่งของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ ประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่งของเกษตรกรที่ต่างกันจะมีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่มีประสพการณ์การปลูกมันฝรั่งมากกว่า 10 ปี จะเลิกปลูกมันฝรั่งมากกว่าเกษตรกรที่มีประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่งน้อยกว่า 10 ปี (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่งกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

ประสพการณ์ในการปลูกมันฝรั่ง (ปี)	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
1-5	20 (8.9)	26 (11.6)	46 (20.5)
6-10	37 (16.4)	23 (10.2)	60 (26.6)
มากกว่า 10 ปี	33 (14.7)	86 (38.2)	119 (52.9)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 13.634$$

$$df = 2$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 5.99$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการถือครองที่ดินกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูก มันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวนร้อยละ 9.8 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 28.0 เป็นผู้ปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองและเช่าบางส่วน จำนวนร้อยละ 26.2 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 21.8 เป็นผู้ปลูกมันฝรั่ง สำหรับเกษตรกรที่เช่าที่ดินทั้งหมด จำนวนร้อยละ 4.0 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 10.2 เป็นผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการถือครองที่ดินกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 19.556 ซึ่งมีค่ามากกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 แสดงว่า ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรที่ต่างกันจะมีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเห็นว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่เป็นของตนเองจะปลูกมันฝรั่งมากกว่าเกษตรกรที่เช่าที่ดินในการปลูกมันฝรั่ง (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการถือครองที่ดินกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

ลักษณะการถือครองที่ดิน	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ปลูก	
เป็นของตนเอง	22 (9.8)	63 (28.0)	85 (37.8)
เป็นของตนเองและเช่าบาง ส่วน	59 (26.2)	49 (21.8)	108 (48.0)
เช่าทั้งหมด	9 (4.0)	23 (10.2)	32 (14.2)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 18.570$$

$$df = 2$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 5.99$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ถือครองกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่มีพื้นที่ถือครอง 1-5 ไร่ จำนวนร้อยละ 21.8 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 34.7 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีพื้นที่ถือครอง 6-10 ไร่ จำนวนร้อยละ 13.3 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 22.2 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง สำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่ถือครองมากกว่า 10 ไร่ จำนวนร้อยละ 4.9 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 3.1 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ถือครองกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 5.075 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า พื้นที่ถือครองของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ พื้นที่ถือครองของเกษตรกรที่ต่างกันไม่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ถือครองกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

พื้นที่ถือครอง (ไร่)	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
1-5	49 (21.8)	78 (34.7)	127 (56.5)
6-10	30 (13.3)	50 (22.2)	80 (35.5)
มากกว่า 10	11 (4.9)	7 (3.1)	18 (8.0)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 5.075$$

$$df = 2$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 5.99$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่งกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ จำนวนร้อยละ 11.6 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 53.8 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่งมากกว่า 5 ไร่ จำนวนร้อยละ 28.4 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 6.2 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่งกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 12.669 ซึ่งมีค่ามากกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 แสดงว่า ขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่งของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ ขนาดพื้นที่ปลูกมันฝรั่งของเกษตรกรที่ต่างกันจะมีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ จะเลิกปลูกมันฝรั่งมากกว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่งมากกว่า 5 ไร่ (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ปลูกมันฝรั่งกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

พื้นที่ปลูกมันฝรั่ง (ไร่)	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5	26 (11.6)	121 (53.8)	147 (65.4)
มากกว่า 5	64 (28.4)	14 (6.2)	78 (34.6)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 12.669$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในครัวเรือนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน จำนวนร้อยละ 35.1 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 48.4 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนมากกว่า 2 คน จำนวนร้อยละ 4.9 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 11.6 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในครัวเรือนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.946 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า จำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ จำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรที่ต่างกันไม่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่ (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในครัวเรือนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2	79 (35.1)	109 (48.4)	188 (83.5)
มากกว่า 2	11 (4.9)	26 (11.6)	37 (16.5)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 1.946$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ในครัวเรือนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท จำนวนร้อยละ 9.3 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 12.4 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้ในครัวเรือนมากกว่า 50,000 บาท จำนวนร้อยละ 30.7 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 47.6 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ในครัวเรือนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.213 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า รายได้ในครัวเรือนของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ รายได้ในครัวเรือนของเกษตรกรที่ต่างกันไม่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ในครัวเรือนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

รายได้ในครัวเรือน (บาท)	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000	21 (9.3)	28 (12.4)	49 (21.7)
มากกว่า 50,000	69 (30.7)	107 (47.6)	176 (78.3)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 0.213$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.9 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการขายมันฝรั่งกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้จากการขายมันฝรั่งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท จำนวนร้อยละ 17.3 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 33.8 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้จากการขายมันฝรั่งมากกว่า 50,000 บาท จำนวนร้อยละ 22.7 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 26.2 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการขายมันฝรั่งกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 3.631 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า รายได้จากการขายมันฝรั่งของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ รายได้จากการขายมันฝรั่งของเกษตรกรที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการขายมันฝรั่งกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

รายได้จากการขายมันฝรั่ง (บาท)	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000	39 (17.3)	76 (33.8)	115 (51.1)
มากกว่า 50,000	51 (22.7)	59 (26.2)	110 (48.9)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 3.631$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.10 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งทางสังคมกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูก มันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม จำนวนร้อยละ 1.8 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 9.3 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีตำแหน่งทางสังคม จำนวนร้อยละ 38.2 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 50.7 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งทางสังคมกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 3.750 ซึ่งมีค่ามากกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า ตำแหน่งทางสังคมของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ ตำแหน่งทางสังคมของเกษตรกรที่ต่างกันจะไม่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่แตกต่างกัน(ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งทางสังคมกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

ตำแหน่งทางสังคม	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
ไม่มี	4 (1.8)	21 (9.3)	25 (11.1)
มี	86 (38.2)	114 (50.7)	200 (88.9)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 3.750$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.11 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ จำนวนร้อยละ 32.4 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 28.4 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ จำนวนร้อยละ 7.6 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 31.6 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 25.758 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 แสดงว่า รูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ รูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐของเกษตรกรที่ต่างกันจะมีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐจะเลิกปลูกมันฝรั่งมากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

รูปแบบการได้รับการส่งเสริม จากภาครัฐ	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
ไม่มี	73 (32.4)	64 (28.4)	137 (60.8)
มี	17 (7.6)	71 (31.6)	88 (39.2)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 25.758$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.12 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชน จำนวนร้อยละ 2.7 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 25.3 เป็นผู้ปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชน จำนวนร้อยละ 37.3 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 34.7 เป็นผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 10.742 ซึ่งมีค่ามากกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า รูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชนของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ รูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชนของเกษตรกรที่ต่างกันจะมีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชนจะปลูกมันฝรั่งต่อไปมากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชน(ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

รูปแบบการได้รับการส่งเสริม จากภาคเอกชน	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ปลูก	
ไม่มี	6 (2.7)	57 (25.3)	63 (28.0)
มี	84 (37.3)	78 (34.7)	162 (72.0)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 10.742$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

2/จน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

635.2/
84920

C.2

เลขหมู่.....

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.13 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการส่งเสริมจากภาครัฐกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่ไม่เห็นด้วย จำนวนร้อยละ 16.9 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 21.8 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่ไม่แน่ใจ จำนวนร้อยละ 15.1 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 26.2 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง สำหรับเกษตรกรที่เห็นด้วย จำนวนร้อยละ 8.0 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 12.0 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาครัฐกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.949 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาครัฐของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาครัฐของเกษตรกรที่ต่างกันไม่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาครัฐกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

ความคิดเห็นต่อการส่งเสริม ของภาครัฐ	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
ไม่เห็นด้วย	38 (16.9)	49 (21.8)	87 (38.7)
ไม่แน่ใจ	34 (15.1)	59 (26.2)	93 (41.3)
เห็นด้วย	18 (8.0)	27 (12.0)	45 (20.0)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.949$$

$$df = 2$$

$$\chi^2 (\text{ตาราง}) = 5.99$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.14 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการส่งเสริมจากภาคเอกชนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่ไม่เห็นด้วย จำนวนร้อยละ 1.8 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 3.1 เป็นผู้ที่ไม่ปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่ไม่แน่ใจ จำนวนร้อยละ 32.0 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 44.5 เป็นผู้ที่ไม่ปลูกมันฝรั่ง สำหรับเกษตรกรที่เห็นด้วย จำนวนร้อยละ 6.2 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 12.4 เป็นผู้ที่ไม่ปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาคเอกชนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.086 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาคเอกชนของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาคเอกชนของเกษตรกรที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาคเอกชนกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

ความคิดเห็นต่อการส่งเสริม ของภาคเอกชน	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่ไม่ปลูก	
ไม่เห็นด้วย	4 (1.8)	7 (3.1)	11 (4.9)
ไม่แน่ใจ	72 (32.0)	100 (44.5)	172 (76.5)
เห็นด้วย	14 (6.2)	28 (12.4)	42 (18.6)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 1.086$$

$$df = 2$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 5.99$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.15 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่มกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรที่มีความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่มในระดับน้อย จำนวนร้อยละ 9.3 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 30.2 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง ส่วนเกษตรกรที่มีความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่มในระดับมาก จำนวนร้อยละ 30.7 เป็นสมาชิกที่กำลังปลูกมันฝรั่ง และร้อยละ 29.8 เป็นผู้ที่เลิกปลูกมันฝรั่ง

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่มกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง ปรากฏว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 15.680 ซึ่งมีค่ามากกว่า ค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า ความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่มของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง กล่าวคือ ความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่มของเกษตรกรที่ต่างกันจะมีผลต่อการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่งที่แตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทของตัวแทนกลุ่มมากจะปลูกมันฝรั่งมากกว่าเกษตรกรที่มีความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่มน้อย (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่มกับการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง

ความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่ม	การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันฝรั่ง		รวม (ร้อยละ)
	ผู้ที่กำลังปลูก	ผู้ที่เลิกปลูก	
ตัวแทนกลุ่มมีบทบาทน้อย	21 (9.3)	68 (30.2)	89 (39.5)
ตัวแทนกลุ่มมีบทบาทมาก	69 (30.7)	67 (29.8)	136 (60.5)
รวม	90 (40.0)	135 (60.0)	225 (100.0)

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 15.680$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(ตาราง)} = 3.84$$

มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

ตารางที่ 44 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

ตัวแปรอิสระ	ความสัมพันธ์
1.อายุ	นัยสำคัญที่ระดับ 0.05
2.ระดับการศึกษา	นัยสำคัญที่ระดับ 0.05
3.ประสบการณ์ในการปลูกมันฝรั่ง	นัยสำคัญที่ระดับ 0.05
4.ลักษณะการถือครอง	นัยสำคัญที่ระดับ 0.05
5.ขนาดพื้นที่การถือครอง	ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
6.ขนาดพื้นที่การปลูกมันฝรั่ง	นัยสำคัญที่ระดับ 0.05
7.จำนวนแรงงานในครัวเรือน	ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
8.รายได้ในครัวเรือน	ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
9.รายได้จากการขายมันฝรั่ง	ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
10.การมีตำแหน่งทางสังคม	ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
11.รูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ	นัยสำคัญที่ระดับ 0.05
12. รูปแบบการได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชน	นัยสำคัญที่ระดับ 0.05
13.ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาครัฐ	ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
14.ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมของภาคเอกชน	ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
15.ความคิดเห็นต่อตัวแทนกลุ่ม	นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกมันฝรั่ง

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรทั้งหมดประสบปัญหาเรื่องโรคและแมลงระบาด ร้อยละ 100 รองลงมาประสบปัญหาเรื่องของการขาดความรู้ในด้านการควบคุมกำจัดโรคและแมลง ร้อยละ 88.0 ต้นทุนการผลิตสูง ร้อยละ 65.78 ราคาไม่แน่นอน ร้อยละ 22.22 ลักษณะภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวย ร้อยละ 6.67 และร้อยละ 4.44 ประสบปัญหาเรื่องการตลาด

ตารางที่ 45 ปัญหา อุปสรรค ของเกษตรกรในการผลิตมันฝรั่ง

ปัญหา และอุปสรรคของเกษตรกร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ลักษณะภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวย(พื้นที่ดำนํ้าท่วมในฤดูฝน)	15	6.67
2. โรค และแมลงระบาด	225	100.00
3. ต้นทุนการผลิตสูง	148	65.78
4. ราคาไม่แน่นอน	50	22.22
5. ขาดความรู้ในด้านการควบคุมกำจัดโรคและแมลง	198	88.00
6. ตลาดมีน้อย	10	4.44

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละรายอาจมีหรือไม่มีปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ข้อเสนอแนะ

1. ทางภาครัฐควรส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาคอยดูแลแนะนำและให้ความรู้ในด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลง
2. ทางภาครัฐควรหาวิธีการลดต้นทุนให้เกษตรกร โดยใช้เครื่องจักรขนาดเล็กมาช่วยเสริมในการทำงานหรือคิดค้นวิธีการปลูกเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
3. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรแนะนำให้เกษตรกรอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เกษตรกรเข้าใจถึงการคัดเกรดและคุณภาพของหัวมันฝรั่ง
4. ทางภาครัฐควรมีการประสานงานกับภาคเอกชนในการทำความเข้าใจให้เกษตรกรในเรื่องข้อตกลงและสัญญาการรับซื้ออย่างชัดเจน
5. ภาครัฐควรเข้ามาช่วยเหลือในด้านการชลประทานให้ทั่วถึงทุกพื้นที่